

Układ Polsko-Niemiecki

dotyczący górnośląskiej Spółki brackiej „Oberschlesischer Knappschaftsverein” podpisany w Poznaniu dnia 26 sierpnia 1922 r.

(Zatwierdzony ustawą z dnia 26 września 1922 r. Dz. U. R. P. № 86 poz. 776).

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MY, JÓZEF PIŁSUDSKI,

NACZELNIK PAŃSTWA POLSKIEGO

Wszem wobec i każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, wiadomem czynimy:

W dniu dwudziestym szóstym sierpnia tysiąc dziewięćset dwudziestego drugiego roku w Poznaniu podpisany został między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej z jednej strony a Rządem Rzeszy Niemieckiej z drugiej — układ dotyczący górnośląskiej Spółki brackiej „Oberschlesischer Knappschaftsverein” o następującym brzmieniu dosłownem:

Rząd Polski i Rząd Niemiecki, powodowane życzeniem uregulowania sprawy ubezpieczeń brackich na terenie plebiscytowym Górnego Śląska, koniecznego wskutek odstąpienia Rzeczypospolitej Polskiej części Górnego Śląska, postanowiły w myśl artykułu 214 konwencji Górnośląskiej, zawartej w Genewie dnia 15 maja 1922 r., ułożyć się w sprawie górnośląskiej spółki brackiej „Oberschlesischer Knappschaftsverein” i mianowały w tym celu swymi pełnomocnikami,

Die Polnische Regierung und die Deutsche Regierung von dem Wunsche geleitet, eine durch die Abtretung von Gebietsteilen Oberschlesiens an die Republik Polen notwendig gewordene Regelung der knappschaftlichen Verhältnisse im ober-schlesischen Abstimmungsgebiet herbeizuführen, sind übereingekommen, im Sinne des Artikel 214 des Genfer Abkommens vom 15. Mai 1922, Vereinbarungen wegen des Oberschlesischen Knappschaftsvereins zu treffen, und haben zu diesem Zwecke zu ihren Bevollmächtigten ernannt:

Rząd Polski:

Wiceministra Dr. Zygmunta Seyda,

die Polnische Regierung:

den Vizeminister Dr. Zygmunt Seyda,

Rząd Niemiecki:

Posła Dr. Paul Eckardt i
Prezydenta policji Dr. Gottfried Schwendy.

Pełnomocnicy, po wzajemnem przedłożeniu sobie pełnomocnictw i po uznaniu ich za wystawione w należytej i właściwej formie, ugodzili się, co do następujących postanowień:

A. Podział górnośląskiej spółki brackiej—Oberschlesischer Knappschaftsverein—i utworzenie nowych spółek brackich.

Artykuł 1.

(1) Począwszy od dnia 1 lipca 1922 r. dzieli się górnośląską spółkę bracką — Oberschlesischer Knappschaftsverein—(poniżej w skróceniu górnośląska s. b. nazwana) na

połską spółkę bracką z siedzibą w Tarnowskich Górach (poniżej w skróceniu polska s. b. nazwana) i

na niemiecką spółkę bracką z siedzibą w Gliwicach (poniżej w skróceniu niemiecka s. b. nazwana).

(2) Powyższe dwie spółki brackie są następcami prawnymi górnośląskiej s. b., o ile niniejsza lub późniejsza umowa nie zawierają wyjątków.

(3) Do 1 lipca 1922 r. będzie górnośląska s. b. pod dotychczasową nazwą i w dotychczasowy sposób administrowana, jednakże od dnia zmiany suwerenności przy współdziałaniu pełnomocnika Rządu Polskiego, wymienionego w ustępie 3 artykułu 31.

B. Ubezpieczenie na wypadek choroby.

Artykuł 2.

(1) Począwszy od dnia 1 lipca 1922 r. stają się z dotychczasowych członków kasy chorych górnośląskiej s. b. bez względu na swe obywatelstwo:

członkami kasy chorych polskiej s. b. ci, którzy zatrudnieni są w przedsiębiorstwie brackiem położonym w polskim Górnym Śląsku,

członkami kasy chorych niemieckiej s. b. ci, którzy zatrudnieni są w przedsiębiorstwie brackiem położonym w niemieckim Górnym Śląsku.

(2) W zakładach górniczych miarodajnym jest położenie szybu dobywczego.

Artykuł 3.

(1) Jeżeli nowa granica polsko-niemiecka przecina okrąg lazaretowy, są członkowie kasy chorych polskiej s. b. i niemieckiej s. b. w nagłych wypadkach uprawnieni, do udawania się do lazaretu dla nich dotychczas właściwego nawet w razie, gdy lazaret ten należy do spółki brackiej innego państwa.

(2) Spółka bracka zobowiązana do świadczeń musi przyjmującej spółce brackiej zwrócić koszty własne powstałe wskutek przyjęcia jej członków do

die Deutsche Regierung:

den Gesandten Dr. Paul Eckardt,
den Polizei-Präsidenten Dr. Gottfried Schwendy.

Die Bevollmächtigten haben sich, nachdem sie einander ihre Vollmachten mitgeteilt und diese in guter und gehöriger Form befunden haben, über folgende Bestimmungen geeinigt:

A. Teilung des Oberschlesischen Knappschaftsvereins und Bildung der neuen Knappschaftsvereine.

Artikel 1.

(1) Vom 1. Juli 1922 ab wird der Oberschlesische Knappschaftsverein (in folgendem kurz „Oberschlesischer K. V.“)

in einen polnischen Knappschaftsverein mit dem Sitz in Tarnowitz (in folgendem kurz „polnischer K. V.“)

und einen deutschen Knappschaftsverein mit dem Sitz in Gleiwitz (in folgendem kurz „deutscher K. V.“) geteilt.

(2) Diese beiden Knappschaftsvereine sind Rechtsnachfolger des Oberschlesischen K. V., soweit nicht in diesem oder in einem späteren Abkommen Ausnahmen bestimmt werden.

(3) Bis zum 1. Juli 1922 wird der Oberschlesische K. V. unter dem bisherigen Namen und in bisheriger Weise weiter verwaltet, jedoch vom Tage des Wechsels der Staatshoheit ab unter Mitwirkung des im Artikel 31 Absatz 3 bezeichneten Polnischen Bevollmächtigten.

B. Krankenversicherung.

Artikel 2.

(1) Vom 1. Juli 1922 ab werden von den bisherigen Mitgliedern der Krankenkasse des Oberschlesischen K. V. ohne Rücksicht auf ihre Staatsangehörigkeit:

Mitglieder der Krankenkasse des polnischen K. V. diejenigen, die in einem knappschaftlichen Betriebe beschäftigt sind, der in Polnisch-Oberschlesien liegt,

Mitglieder der Krankenkasse des deutschen K. V. diejenigen, die in einem knappschaftlichen Betriebe beschäftigt sind, der in Deutsch-Oberschlesien liegt.

(2) Bei Bergwerksanlagen ist die Lage des Förder-schafts massgebend.

Artikel 3.

(1) Ist ein Lazarettbezirk durch die polnisch-deutsche Grenze durchschnitten, so sind die Krankenkassenmitglieder des polnischen K. V. und des deutschen K. V. in dringenden Fällen berechtigt, das für sie bislang zuständige Knappschaftslazarett auch dann aufzusuchen, wenn dasselbe dem K. V. des anderen Landes gehört.

(2) Der zur Leistung verpflichtete K. V. hat dem aufnehmenden K. V. die durch die Aufnahme seiner Mitglieder in das Lazarett entstehenden Selbstkosten

lazaretu. Jako koszta własne należy uważać koszta obliczane spółce zawodowej brackiej własnego państwa.

(3) Postanowienie ustępu 1 obowiązuje tak długo, póki go nie wypowie jedna lub druga spółka bracka z zachowaniem czasokresu trzymiesięcznego na koniec kwartału kalendarzowego.

Artykuł 4.

(1) Niemiecka s. b. stawi do dyspozycji polskiej s. b. w brackiej klinice kobiecej w Zabrze o ile możliwości trzy czwarte łóżek, o ile ich nie potrzebuje dla osób uprawnionych wobec niej samej do leczenia, i to za zwrotem kosztów własnych (ustęp 2 artykułu 3).

(2) Naodwrot stawi polska s. b. do dyspozycji niemieckiej s. b. w brackiej klinice ocznej w Katowicach, w klinice usznej tamże, w lecznicy ludowej w Wodzisławiu i w brackich domach kuracyjnych w Jastrzębiu i w Gozawkowicach o ile możliwości jedną czwartą łóżek, o ile ich nie potrzebuje dla osób uprawnionych wobec niej samej do leczenia, i to za zwrotem kosztów własnych (ustęp 2 artykułu 3).

(3) Powyższe postanowienia obowiązują tylko na czas istnienia tych zakładów i o ile nie nastąpi wypowiedzenie ze strony jednej lub drugiej spółki brackiej z zachowaniem czasokresu trzymiesięcznego na koniec kwartału kalendarzowego.

Artykuł 5.

(1) Jeżeli członkowie jednej s. b. mieszkają w obwodzie drugiej s. b. i to w miejscowości, która w dniu 1 lipca 1922 r. przydzielona jest do okręgu kuracyjnego, wówczas zobowiązana jest druga s. b., póki obowiązują dotychczasowe kontrakty lekarskie, w które polska s. b. i niemiecka s. b. każda w swoim obwodzie, wstępują, członkom takim i ich rodzinom, udzielać leczenia przez właściwego lekarza okręgowego w równej mierze, jak własnym członkom i ich rodzinom, i to bez specjalnego wniosku.

(2) Postanowienie to stosuje się odpowiednio do leczenia przez okręgowych lekarzy-specjalistów.

(3) Obydwie s. b. zobowiązują się, o ile możliwości uwzględnić powyższe postanowienia przy zawieraniu nowych umów z lekarzami.

Artykuł 6.

(1) Za leczenie osób uprawnionych do leczenia wobec jednej s. b. przez lekarzy okręgowych drugiej s. b. zobowiązane są obie s. b. jedna wobec drugiej do zwrotu należności umówionej z lekarzami okręgowymi drugiej s. b. włącznie wynagrodzenia za materiały opatrunkowe i za ryczałt na wydatki wyjazdowe, w tym stosunku, w którym stała ilość osób obcych uprawnionych do leczenia do ogólnej liczby osób uprawnionych do leczenia. O ile lekarz okrę-

zu erstatten. Als Selbstkosten sind die Kosten anzusehen, die der Knappschafts-Berufsgenossenschaft des eigenen Landes in Rechnung gestellt werden.

(3) Die Bestimmung des Absatz 1 gilt solange, als sie nicht von einem der beiden K. V. mit dreimonatiger Frist auf den Schluss eines Kalendervierteljahres gekündigt wird.

Artikel 4.

(1) Der polnische K. V. wird dem deutschen K. V. in der Knappschafts-Augenklinik in Kattowitz, in der Ohrenklinik daselbst, in der Volksheilstätte zu Loslau und in den Knappschaftskurhäusern in Jastrzemb und Gottschalkowitz tunlichst ein Viertel der vorhandenen Betten, soweit solche nicht für die eigenen Kurberechtigten benötigt werden, gegen Erstattung der Selbstkosten (Artikel 3 Absatz 2) zur Verfügung stellen.

(2) Dem gegenüber wid der deutsche K. V. dem polnischen K. V. in der Knappschafts-Frauenklinik in Hindenburg tunlichst drei Viertel der Betten, soweit solche nicht für die eigenen Kurberechtigten benötigt werden, gegen Erstattung der Selbstkosten (Artikel 3 Absatz 2) zur Verfügung stellen.

(3) Vorstehende Bestimmungen gelten nur für die Dauer des Bestehens der betreffenden Anstalten und solange sie nicht seitens eines K. V. mit dreimonatiger Frist auf den Schluss eines Kalendervierteljahres gekündigt werden.

Artikel 5.

(1) Wenn Mitglieder eines K. V. innerhalb des Gebiets des andern K. V., und zwar in einer Ortschaft wohnen, die am 1. Juli 1922 einem Kurbezirk zugeteilt ist, hat der andere K. V., solange die jetzigen Arztverträge gelten, in welche der polnische K. V. und der deutsche K. V. jeder in seinem Verwaltungsgebiet eintreten, diesen Mitgliedern und den Familienangehörigen ärztliche Behandlung durch den zuständigen Bezirksarzt in derselben Weise, wie den eigenen Mitgliedern und deren Familienangehörigen zu gewähren, ohne dass es eines besonderen Antrags bedarf.

(2) Entsprechendes gilt für die Behandlung durch die Bezirksfachärzte.

(3) Beide K. V. verpflichten sich, bei Abschluss neuer Arztverträge vorstehendes nach Möglichkeit zu berücksichtigen.

Artikel 6.

(1) Jeder K. V. ist verpflichtet, dem andern K. V. für die ärztliche Behandlung seiner Kurberechtigten durch die Bezirksärzte des andern K. V. die mit diesem vereinbarte Entschädigung einschliesslich der Vergütung für Verbandsmaterialien und Fuhrkostenpauschale in dem Verhältnis zu erstatten, in dem die Kopfzahl der fremden Kurberechtigten zu der Kopfzahl der gesamten kurberechtigten Personen gestanden hat. Soweit der Bezirksarzt von seinem K. V.

gowej otrzymuje od swej s. b. zwrot rzeczywistych kosztów podróży, należy je zwrócić.

(2) Jeżeli powstają koszty położnicy, należy zwrócić rzeczywiste wykłady.

(3) Jeżeli trzeba przywołać obcego lekarza, ponosi osobne koszty przez to powstająca spółka, do której członek należy.

(4) O ile się płaci lekarzom za świadczenia poszczególne, niewolno im likwidować za leczenie członków oraz innych osób uprawnionych do leczenia obcej s. b. wedle wyższych stawek jak za leczenie osób uprawnionych do leczenia własnej s. b.

Artykuł 7.

(1) Koszta zaopatrywania w lekarstwa i drobne środki lecznicze ponoszą obie s. b. każda za swoich członków. Świadczenia te mają zapisywać lekarze na formularzach receptowych odmiennych dla jednej i drugiej s. b. i na zewnątrz od siebie się różniących.

(2) Aptekarze i inni dostawcy wręczają swe rachunki s. b., w której obwodzie mieszkają, także co do członków drugiej s. b. Wpierw wymieniona s. b. wykłada koszty za zobowiązaną s. b. Wysokość rozszczeń stosuje się do stawek unormowanych dla członków pierw wymienionej s. b.

Artykuł 8.

Świadectwa choroby i świadectwa uprawniające do leczenia, wystawiane przez zakłady brackie lub organy polskiej s. b. obowiązują także wobec niemieckiej s. b. jako wykazy uprawniające do leczenia. Odwrotnie stosuje się przepis ten odpowiednio.

Artykuł 9.

§§ 1501 do 1517 i 1528 do 1530 niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej znajdują zastosowanie w obydwóch państwach bez względu na to, czy wypadek się w Polsce lub w Niemczech zdarzył i czy polskie lub niemieckie organy ubezpieczające mają udział.

Artykuł 10.

Zapomogowe świadczenia położnicze spłacają sobie udziałowo kasy chorych części terenu plebiscytowego przypadłej do Polski i kasy chorych Rzeszy Niemieckiej stosownie do § 197, ustępu 5 § 205 a niemieckiej ustawy ubezpieczeniowej w brzmieniu ustaw z 22 maja 1920, 29 lipca 1921 i 28 grudnia 1921 r. Zdanie 1 ustępu 1 § 205d niemieckiej ustawy ubezpieczeniowej obowiązuje tak dla Rzeczypospolitej Polskiej jak dla Rzeszy Niemieckiej. Polska i niemiecka s. b. nie spłacają sobie wzajemnie za czas, w którym ubezpieczony przed 1 lipca 1922 należał do górnośląskiej s. b. O ile inne kasy na podstawie członkostwa w górnośląskiej s. b. przed 1 lipca 1922 r. uprawnione są do otrzymania zwrotów, zobowiązana jest polska s. b. do zwrotu w razie, jeżeli pretensja

die tatsächlichen Fuhrkosten erstattet erhält, sind diese zu ersetzen.

(2) Entstehen Entbindungskosten, so sind die tatsächlichen Auslagen zu erstatten.

(3) Muss ein fremder Arzt in Anspruch genommen werden, so sind die besonderen hierdurch entstehenden Kosten von dem Vereine zu bezahlen, dem das Mitglied angehört.

(4) Soweit die Bezahlung der Aerzte nach Einzelleistungen erfolgt, dürfen die Aerzte für die Behandlung der Mitglieder und sonstigen Kurberechtigten des fremden K. V. nicht höhere Gebühren in Rechnung stellen, als für die Behandlung der Kurberechtigten des eigenen K. V.

Artikel 7.

(1) Die Kosten der Versorgung mit Arzneien und kleinen Heilmitteln trägt jeder K. V. für seine Mitglieder. Die Verschreibung dieser Leistungen geschieht durch die Aerzte auf für beide K. V. besonderen, äusserlich kenntlichen Rezeptformularen.

(2) Apotheker und sonstige Lieferanten haben ihre Forderungen bei dem K. V., in dessen Gebiete sie wohnen, auch für die Mitglieder des andern K. V. geltend zu machen. Der erstgenannte K. V. hat die Kosten für den verpflichteten K. V. zu verauslagen. Für die Höhe der Forderungen sind die Sätze massgebend, die für die Mitglieder des erstgenannten K. V. gelten.

Artikel 8.

Die von den Vereinswerken und Organen des polnischen K. V. ausgestellten Krankenscheine und Kurberechtigungsscheine gelten auch dem deutschen K. V. gegenüber als Ausweis der Kurberechtigung. Entsprechendes gilt umgekehrt.

Artikel 9.

Die §§ 1501 bis 1517 und 1528 bis 1530 der Reichsversicherungsordnung (R. V. O.) finden in beiden Staaten Anwendung, ohne Rücksicht darauf, ob sich der Betriebsunfall in Polen oder in Deutschland ereignet hat und polnische oder deutsche Versicherungsträger beteiligt sind.

Artikel 10.

Die Wochenhilfsleistungen werden zwischen den Krankenkassen des an Polen gefallenem Teiles des Abstimmungsgebiets und denjenigen des Deutschen Reichs in Gemässheit der §§ 197, 205a Absatz 5 R. V. O. in der Fassung der Gesetze vom 22. Mai 1922, 29. Juli 1921 und 28. Dezember 1921 anteilig erstattet. § 205 d Absatz 1 Satz 1 R. V. O. gilt sowohl für die Polnische Republik, als auch für das Deutsche Reich. Eine Erstattung zwischen dem polnischen und dem deutschen K. V. findet gegenseitig nicht statt für eine Zeit, in der der Versicherte vor dem 1. Juli 1922 dem Oberschlesischen K. V. angehört hat. Soweit andere Kassen aus der Mitgliedschaft beim Oberschlesischen K. V. vor dem 1. Juli 1922 ersatzberechtigt sind, hat der polnische K. V. zu erstatten,

przysługuje polskiej kasie chorych, niemiecka s. b. w razie, jeżeli pretensja taka przysługuje niemieckiej kasie chorych.

Artykuł 11.

(1) Obydwie części górnośląskiego terenu plebiscytowego uważa się jako własny kraj w myśl księgi drugiej niemieckiej ordynacji ubezpieczeniowej.

(2) Czas ubezpieczeniowy wysłużony wobec kasy chorych utworzonej na podstawie ustaw Rzeszy lub wobec kasy chorych bractwa niemieckiego i świadczoną pomoc leczniczą winny kasy chorych odpowiedniego rodzaju położone w polskiej części terenu plebiscytowego wliczyć w pełnej mierze przy świadczeniach kas chorych. Odwrotnie stosuje się przepis ten odpowiednio.

C. Ubezpieczenie pensyjne.

Artykuł 12.

(1) Począwszy od dnia 1 lipca 1922 stają się z czynnych członków kasy pensyjnej górnośląskiej s. b. bez względu na swe obywatelstwo członkami kasy pensyjnej polskiej s. b. ci, którzy zatrudnieni są w przedsiębiorstwie brackiem położonym w polskim Górnym Śląsku, członkami kasy pensyjnej niemieckiej s. b. ci, którzy zatrudnieni są w przedsiębiorstwie brackiem położonym w niemieckim Górnym Śląsku, i to z podtrzymaniem ich lat starszeństwa i ich pretensji z tego wypływających.

(2) W zakładach górniczych miarodajnym jest położenie szybu dobywczego.

(3) Ustęp 1 stosuje się odpowiednio do osób dobrowolnie ubezpieczonych; osoby te przynależą będą do s. b., do której należy przedsiębiorstwo, w którym ostatnio były bracko zatrudnione.

Artykuł 13.

(1) Uprawnienia nabyte do 30 czerwca 1922 r. włącznie wobec górnośląskiej s. b. obciążają nową s. b., w której obwodzie członek przed podziałem ostatnio bracko był zatrudniony.

(2) Uprawnienia nabyte do 30 czerwca 1922 r., włącznie wobec innych niemieckich spółek brackich zatrzymują członkowie, którzy wedle artykułu 12 stają się członkami polskiej s. b., tak długo, jak się utrzymują uprawnienia nabyte wobec polskiej s. b. wedle jej statutu.

(3) Jeżeli członkowie polskiej s. b. wstępują do jednej z niemieckich spółek brackich, albo członkowie jednej z niemieckich spółek brackich do polskiej s. b., to zatrzymują wszelkie uprawnienia nabyte aż do tego czasu tak długo, jak się utrzymują uprawnienia nabyte wobec przejmującej spółki brackiej wedle jej statutu, o ile uprawnienia te nie wygasły.

(4) Pretensje z uprawnień tych (ustępy 2 i 3) wpływające obciążają tę spółkę bracką, do której

wenn der Ersatzanspruch einer polnischen Krankenkasse zusteht, der deutsche K. V., wenn der Ersatzanspruch einer deutschen Krankenkasse zusteht.

Artikel 11.

(1) Die beiden Teile des oberschlesischen Abstimmungsgebiets gelten im Verhältnis zueinander als Innland im Sinne des zweiten Buches der Reichsversicherungsordnung.

(2) Die bei einer reichsgesetzlichen Krankenkasse oder einer Knappschaftskrankenkasse Deutschlands erdiente Versicherungszeit und gewährte Krankenhilfe ist bei den Krankenkassenleistungen von den im polnischen Teile des Abstimmungsgebiets belegenen Krankenkassen der angegebenen Art voll anzurechnen. Entsprechendes gilt umgekehrt.

C. Pensionsversicherung.

Artikel 12.

(1) Vom 1. Juli 1922 ab werden von den aktiven Mitgliedern der Pensionskasse des Oberschlesischen K. V. ohne Rücksicht auf ihre Staatsangehörigkeit:

Mitglieder der Pensionskasse des polnischen K. V. Personen, die in einem knappschaftlichen Betriebe beschäftigt sind, der in Polnisch — Oberschlesien liegt,

Mitglieder der Pensionskasse des deutschen K. V. Personen, die in einem knappschaftlichen Betriebe beschäftigt sind, der in Deutsch — Oberschlesien liegt, und zwar unter Aufrechterhaltung ihres bisherigen Dienstalters und der sich daraus ergebenden Ansprüche.

(2) Bei Berwerksanlagen ist die Lage des Förder-schachts massgebend.

(3) Absatz 1 gilt entsprechend für die freiwillig versicherten Personen; sie werden dem K. V. zugeteilt, der dem Betrieb angehört, auf dem sie zuletzt knappschaftspflichtig beschäftigt waren.

Artikel 13.

(1) Die bis zum 30. Juni 1922 einschliesslich beim Oberschlesischen K. V. erworbenen Anwartschaften fallen dem neuen K. V. zur Last, in dessen Verwaltungsgebiet das betreffende Mitglied vor der Teilung zuletzt knappschaftspflichtig beschäftigt war.

(2) Die bis zum 30. Juni 1922 einschliesslich bei anderen deutschen Knappschaftsvereinen erworbenen Anwartschaften derjenigen Mitglieder, die gemäss Artikel 12 in den polnischen K. V. kommen, bleiben solange erhalten, wie die bei dem polnischen K. V. erworbenen Anwartschaften nach dessen Satzung bestehen bleiben.

(3) Treten Mitglieder des polnischen K. V. in einen deutschen Knappschaftsverein oder Mitglieder eines deutschen Knappschaftsvereins in den polnischen K. V. ein, so bleiben ihnen alle bis dahin erworbenen Anwartschaften solange erhalten, wie die bei dem aufnehmenden Knappschaftsverein erworbenen Anwartschaften nach dessen Satzung bestehen bleiben, sofern sie nicht erloschen waren.

(4) Die aus diesen Anwartschaften (Absatz 2 und 3) entstehenden Ansprüche belasten denjenigen

wpływały składki lub wedle statutów której uwzględnić należy fakta zastępcze.

Artykuł 14.

Umowę z 1 września 1917 r. zawartą między niemieckimi spółkami brackimi w sprawie dowolnego przesiedlenia się, uważa się jako zniesioną. § 32 pruskiej ustawy brackiej z 3 czerwca 1912 r. nie ma zastosowania między polską s. b. i pruskiemi spółkami brackimi. Na miejsce tych przepisów wstępują następujące postanowienia (artykuły 15—23).

Artykuł 15.

(1) Jeżeli istnieją pretensje tak wobec polskiej s. b. jak wobec jednej lub wobec kilku niemieckich spółek brackich, winna spółka bracka ustanawiająca (artykuł 18) wypłacić świadczenia w pełnej mierze.

(2) Rozliczenie pomiędzy spółkami brackimi odbywa się kwartalnie za pośrednictwem urzędu rozliczeniowego brackiego związku reasekuracyjnego w Charlottenburgu.

(3) Przez płacenie ostatniej spółce brackiej należności za uznanie utrzymuje się pretensje wobec wszystkich zainteresowanych spółek brackich (artykuł 13). Jeżeli należność za uznanie płatną jest przed 1 lipca 1922 r. do kasy górnośląskiej s. b., winna być odtąd tak samo jak należność za uznanie zaległa w dniu 30 czerwca 1922 r. do tej s. b. zapłacona, do której należy zakład bracki w którym członek ostatnio bracko był zatrudniony.

Artykuł 16.

(1) Czy przy przerwaniu członkostwa uprawnienie się utrzymało i czy wygasło znów odżyło, o tem rozstrzyga każda zainteresowana spółka bracka wedle swych statutów z uwzględnieniem ustępów 2 i 3 artykułu 13 i następnego ustępu 2. Statutowe czasokresy nie mogą jednakże być niekorzystniej określone jak były określone przed podziałem górnośląskiej s. b.

(2) Przy badaniu warunków, czy utrzymane są uprawnienia dawniej nabyte przez robotnika, który przyjmuje zatrudnienie podlegające ubezpieczeniu i czy wobec tego należy robotnika przyjąć do kasy pensyjnej, jak również przy ustalaniu świadczeń należy uwzględnić wszelakie członkostwo, obojętnie czy istniało w polskiej s. b., czy też w jednej albo w kilku niemieckich spółkach brackich (ustęp 3 artykułu 13).

Artykuł 17.

§§ 1528 i 1529 niemieckiej ustawy ubezpieczeniowej znajdują w obydwu państwach zastosowanie bez względu na to, czy wypadek się zdarzył w Polsce lub w Niemczech i czy biorą udział polskie lub niemieckie organy ubezpieczające.

Knappschaftsverein, dem die Beiträge zugeflossen oder nach dessen Satzung die Ersatztatsachen zu berücksichtigen sind.

Artikel 14.

Der zwischen den deutschen Knappschaftsvereinen geschlossene Freizügigkeitsvertrag vom 1. September 1917 gilt für den polnischen K. V. als aufgehoben. § 32 des preussischen Knappschaftsgesetzes vom 3. Juni 1912 findet zwischen dem polnischen K. V. und den preussischen Knappschaftsvereinen keine Anwendung. Anstelle dieser Vorschrift treten die folgenden Bestimmungen (Artikel 15—23).

Artikel 15.

(1) Bestehen sowohl gegen den polnischen K. V. als auch gegen einen oder mehrere deutsche Knappschaftsvereine Ansprüche, so hat der festsetzende Knappschaftsverein (Artikel 18) die Leistungen voll auszuzahlen.

(2) Die Abrechnung zwischen den Knappschaftsvereinen findet vierteljährlich durch die Vermittlung der Abrechnungsstelle des knappschaftlichen Rückversicherungsverbands in Charlottenburg statt.

(3) Durch Zahlung von Anerkennungsgebühren an den letzten Knappschaftsverein werden die Ansprüche gegen sämtliche beteiligte Knappschaftsvereine (Artikel 13) aufrechterhalten. Ist die Anerkennungsgebühr vor dem 1. Juli 1922 an den Oberschlesischen K. V. zu zahlen, so ist sie von da ab ebenso, wie die am 30. Juni 1922 rückständige Anerkennungsgebühr, an denjenigen K. V. zu entrichten, dem das Vereinwerk angehört, auf dem das Mitglied zuletzt knappschaftspflichtig beschäftigt war.

Artikel 16.

(1) Ob bei Unterbrechung der Mitgliedschaft die Anwartschaft aufrecht erhalten und ob eine erloschene wieder aufgelebt ist, entscheidet jeder beteiligte Knappschaftsverein nach seiner Satzung unter Berücksichtigung des Artikel 13 Absatz 2 und 3 und des nachstehenden Absatz 2. Die satzungsmässigen Fristen dürfen aber nicht ungünstiger bemessen sein, als sie vor der Teilung des Oberschlesischen K. V. waren,

(2) Bei Prüfung der Voraussetzungen, ob früher erworbene Anwartschaften eines Arbeiters, der versicherungspflichtige Beschäftigung annimmt, aufrecht erhalten sind, und ob der Arbeiter infolgedessen in die Pensionskasse aufzunehmen ist, sowie bei Festsetzung der Leistungen, ist die gesamte Mitgliedschaft zu berücksichtigen, gleichgültig, ob sie in dem polnischen K. V. oder in einem oder mehreren deutschen Knappschaftsvereinen (Artikel 13 Absatz 3) zurückgelegt ist.

Artikel 17.

Die §§ 1528 und 1529 der R. V. O. finden in beiden Staaten Anwendung, ohne Rücksicht darauf, ob sich der Betriebsunfall in Polen oder Deutschland ereignet hat und polnische oder deutsche Versicherungsträger beteiligt sind.

Artykuł 18.

(1) Jeżeli przy ustaleniu świadczenia wedle ustępu 2 artykułu 16 ma się uwzględnić czasokresy członkostwa w innych spółkach brackich, ustala spółka bracka, do której płacono ostatnie składki, obowiązująco dla wszystkich spółek brackich:

czy ostatnie uprawnienie istnieje,
czy czas przeczekania jest wypełniony (przyczem związana jest ustaleniem zainteresowanych spółek brackich co do tego, jak długo trwało członkostwo oraz czy istnieją jeszcze prawa z niego wypływające),

czy niezdolność do pracy zawodowej albo śmierć spowodowane zostały przez nieszczęśliwy wypadek przy pracy zawodowej lub przez wypadek w przedsiębiorstwie,

oprócz tego przy pensji inwalidzkiej na podstawie własnych dociekań i lekarskiego orzeczenia:

czy i od kiedy członek jest niezdolny do pracy zawodowej, a przy pensjach wdowich czy i kiedy nastąpiła śmierć członka albo przy zaginieniu czy przyjąć należy, że nastąpiła i kiedy nastąpiła,

i czy wnioskodawczyni jest wdową po członku.

(2) Zapomogi wychowawcze (wsparcia sieroce) i pogrzebowe jako też koszty bezpłatnego leczenia i bezpłatnego udzielania lekarstw ponosi w pełni ostatnia (ustanawiająca) spółka bracka w wysokości przepisanej przez swój statut.

Artykuł 19.

(1) Jeżeli w postępowaniu w celu ustanowienia świadczeń albo w celu uchylenia pensji inwalidzkiej zainteresowane są spółki brackie obydwóch krajów, winna jedna s. b. drugiej przedłożyć akta przed wydaniem orzeczenia do powzięcia opinii.

(2) Niemieckie spółki brackie zastępuje niemiecka s. b.

(3) Spółka bracka drugiego kraju ma prawo wniesienia o podjęcie dowodów i założenia środków prawnych ustawowo dozwolonych (artykuł 38).

Artykuł 20.

Każda zainteresowana spółka bracka ustala dla siebie przed wydaniem decyzji co do pretensji wedle swego statutu i wedle postanowień tej umowy:

czy prawa nabyte u niej przez członka jeszcze istnieją, czy też wygasły (n. p. przez odprawę),

jakie starszeństwo winna obliczyć,

jaki udział winna świadczyć,

czy świadczeń własnych winna z powodów nadzwyczajnych odmówić, czy i o ile należy je skrócić,

czy i o ile należy inne wpływy zaliczyć na własne świadczenia,

czy świadczenia własne się kończą przed czasem,

Artikel 18.

(1) Sind bei Festsetzung einer Leistung zufolge Artikel 10 Absatz 2 Mitgliedsseiten bei anderen Knappschaftsvereinen zu berücksichtigen, so stellt der Knappschaftsverein, an den die letzten Beiträge gezahlt sind, bindend für alle beteiligten Knappschaftsvereine fest:

ob die letzte Anwartschaft besteht,

ob die Wartezeit erfüllt ist (wobei er gebunden ist an die Feststellungen der beteiligten Knappschaftsvereine darüber, wie lange die Mitgliedschaft gedauert hat, und ob die Rechte aus ihr noch bestehen),

ob die Berufsunfähigkeit oder der Tod durch Verunglückung bei der Berufsarbeit oder durch einen Betriebsunfall verursacht worden ist,

ferner bei der Invalidenpension auf Grund eigener Ermittlungen und ärztlicher Begutachtung,

ob und von wann ab das Mitglied zur Berufsarbeit unfähig ist,

und bei der Witwenpension,

ob und wann der Tod des Mitglieds eingetreten ist oder bei Verschollenheit als eingetreten anzusehen ist,

und ob die Antragstellerin die Witwe des Mitglieds ist.

(2) Erziehungsbeihilfen (Weisenunterstützungen) und Begräbnisbeihilfen, sowie die Kosten freier ärztlicher Behandlung und freier Arznei hat der letzte (festsetzende) Knappschaftsverein in der durch seine Satzungen festgesetzten Höhe voll zu tragen.

Artikel 19.

(1) Sind in einem Leistungsverfahren oder in einem Verfahren auf Entziehung der Invalidenpension Knappschaftsvereine beider Länder beteiligt, so hat der eine K. V. dem andern die Akten vor der Bescheiderteilung zur Äusserung vorzulegen.

(2) Die deutschen Knappschaftsvereine vertritt der deutsche K. V.

(3) Der Knappschaftsverein des andern Landes kann Beweiserhebungen beantragen und die gesetzlich zulässigen Rechtsmittel einlegen (Artikel 38).

Artikel 20.

Jeder beteiligte Knappschaftsverein stellt vor der Entscheidung über einen Anspruch für sich nach seiner Satzung und den Vorschriften dieses Abkommens fest:

ob die Rechte, die das Mitglied bei ihm erworben hat, noch bestehen, oder ob sie erloschen sind (z. B. durch Abfindung),

welches Dienstalter er anzurechnen hat,

welchen Anteil er zu leisten hat,

ob seine Leistung aus besonderen Gründen zu versagen ist,

ob und wie weit sie zu kürzen ist,

ob und wieweit andere Bezüge auf seine Leistung anzurechnen sind,

i czy i w jakiej wysokości należy przyznać odprawę.

Artykuł 21.

(1) Każda zainteresowana spółka bracka wygotuje co do pretensji na podstawie ustaleń wedle artykułu 20, orzeczenie w formie należytej i uprawniającej do środków prawnych.

(2) Ostatnia ustanawiająca spółka bracka skupia w orzeczeniu sumaryczne ustalenia własne i zainteresowanych spółek brackich dołączając poszczególne orzeczenia i doręcza je wnioskodawcy wedle przepisów swego statutu.

Artykuł 22.

(1) Jeżeli odbiorca orzeczenia otrzymanego od polskiej s. b. zaczyna ustalenia jednej z niemieckich spółek brackich albo jeżeli odbiorca orzeczenia otrzymanego od jednej z niemieckich spółek brackich zaczyna ustalenia polskiej s. b., stosuje się postanowienia artykułu 38.

(2) Jeżeli założono środek prawny w fałszywym miejscu, lecz na czas i badanie jego wykazało, że zwraca się zupełnie albo w części przeciwko orzeczeniu innej spółki brackiej, w takim razie ta spółka bracka jest zobowiązana do uznania środka prawnego jako założonego na czas także przeciwko własnemu orzeczeniu.

Artykuł 23.

Jeżeli się zmienia orzeczenie sumaryczne albo częściowe, muszą zainteresowane spółki brackie zmienić swe postanowienia, o ile na nie wywiera wpływ zmiana na korzyść uprawnionego.

Artykuł 24.

(1) Począwszy od 1 lipca 1922 r. przejmuje dla inwalidów, wdów i sierot górnośląskiej s. b. istniejących tego dnia a uprawnionych do pensji bez względu na ich obywatelstwo

polska s. b.

świadczenia dla osób, które mieszkają w dniu 1 lipca 1922 r. w miejscowości położonej na polskim Górnym Śląsku albo poza Rzeszą Niemiecką,

niemiecka s. b.

świadczenia dla osób, które mieszkają w dniu 1 lipca 1922 r. w miejscowości położonej na niemieckim Górnym Śląsku albo poza Rzeszą Niemiecką.

(2) Pólsieroty uważa się jako zamieszkałe w miejscu zamieszkania matki, nawet gdyby były na innym miejscu umieszczone.

(3) Niemieckie spółki brackie nie będą wypłaty świadczeń pensjonariuszom odmawiały dla tego, że ci mieszkają w obwodzie administracyjnym polskiej s. b. Odwrotnie stosuje się postanowienie to odpowiednio.

(4) Powyższe postanowienia obowiązują ubezpieczonych i osoby po nich pozostające, których pre-

ob seine Leistung vorzeitig endet und ob und in welcher Höhe eine Abfindung zu gewähren ist.

Artikel 21.

(1) Ueber die Ansprüche fertigt jeder beteiligte Knappschaftsverein auf Grund der Feststellungen, die er nach Artikel 20 zu treffen hat, einen formgerechten rechtsmittelfähigen Bescheid aus.

(2) Der letzte festsetzende Knappschaftsverein fasst in einem Gesamtbescheid seine Feststellungen und die der beteiligten Knappschaftsvereine unter Beifügung der Einzelbescheide zusammen und stellt ihn dem Antragsteller nach den Vorschriften seiner Satzung zu.

Artikel 22.

(1) Ficht der durch den polnischen K. V. Beschiedene die Feststellungen eines deutschen Knappschaftsvereins an oder ficht der durch einen deutschen Knappschaftsverein Beschiedene die Feststellungen des polnischen K. V. an, so findet Artikel 38 Anwendung.

(2) Ist das Rechtsmittel an falscher Stelle aber rechtzeitig eingelegt, und ergibt dessen Prüfung, dass es sich ganz oder zum Teil gegen die Entscheidung eines anderen Knappschaftsvereins richtet, so ist dieser Knappschaftsverein verpflichtet, das Rechtsmittel als rechtzeitig auch gegen seine Entscheidung eingelegt anzuerkennen.

Artikel 23.

Wird der Gesamtbescheid oder ein Teilbescheid abgeändert, so haben die beteiligten Knappschaftsvereine ihre Festsetzungen, soweit sie durch die Abänderung zu Gunsten des Berechtigten beeinflusst werden, abzuändern.

Artikel 24.

(1) Vom 1. Juli 1922 ab übernimmt für die an diesem Tage vorhandenen pensionsberechtigten Invaliden, Witwen und Waisen des Oberschlesischen K. V. ohne Rücksicht auf Ihre Staatsangehörigkeit:

der polnische K. V.

die Leistungen für Personen, die am 1. Juli 1922 in einem Orte wohnen, der in Polnisch-Oberschlesien oder sonst ausserhalb des Deutschen Reichs liegt,

der deutsche K. V.

die Leistungen für Personen, die am 1. Juli 1922 in einem Orte wohnen, der in Deutsch-Oberschlesien oder sonst im Deutschen Reich liegt.

(2) Halbweisen gelten als am Wohnort der Mutter wohnend, auch wenn sie anderweit untergebracht sind.

(3) Seitens der deutschen Knappschaftsvereine wird die Bezahlung der Leistungen an Pensionäre nicht deshalb abgelehnt, weil sie im Verwaltungsgebiet des polnischen K. V. wohnen. Entsprechendes gilt umgekehrt.

(4) Vorstehendes gilt für Versicherte und deren Hinterbliebene, über deren Ansprüche beim Inkraft-

tensje przy wejściu w życie niniejszego układu były zadecydowane przez prawomocne orzeczenie niemieckich organów i sądów ubezpieczeniowych.

(5) O ile co do pretensji w rodzaju oznaczonych w artykule 4 przy wejściu w życie niniejszego układu prawomocne orzeczenie jeszcze nie istnieje, będzie dalsze postępowanie przeprowadzone przez organy i sądy ubezpieczeniowe kraju, którego spółka bracka od 1 lipca 1922 r. właściwa jest do ustalenia świadczeń.

Artykuł 25.

S. b., która od 1 lipca 1922 r. przejmuje świadczenia, winna też wypełnić ewentualnie zaległe świadczenia górnośląskiej s. b., o ile nie były przedawnione; jednakże przysługuje jej prawo żądania od drugiej s. b. zwrotu tej części, która przypada na nią przy definitywnym rozrachowaniu.

Artykuł 26.

(1) Jeżeli uprawniony do świadczeń przenosi swą siedzibę w górnośląskim obwodzie plebiscytowym do obwodu drugiej s. b., zatrzymuje dla siebie i swej rodziny wszelkie pretensje do świadczeń z kasy pensyjnej wobec s. b. do tego czasu zobowiązanej.

(2) Wypłata winna być jednakże począwszy od miesiąca następującego po zmianie miejsca zamieszkania dokonana przez s. b., do obwodu której siedzibę swą przeniósł. Co do rozrachowania pomiędzy zainteresowanymi s. b. obowiązuje ustęp 2 artykułu 15.

(3) Co do udzielania bezpłatnego leczenia i bezpłatnych lekarstw stosuje się odpowiednio artykuły 5 do 7.

(4) Odprawa jest dozwolona tylko za zgodą uprawnionego. Zgoda nie jest konieczna w razie, gdy uprawniony otrzymuje rentę za nieszczęśliwy wypadek, do której spółka bracka rości pretensje, o ile otrzyma odprawę za nią ze strony zobowiązanej spółki zawodowej.

Artykuł 27.

Podtrzymanie prawa do wolnego przesiedlania się między polską s. b. a niemieckimi spółkami brackimi zależnym jest od tego ażeby:

- a) obowiązywało to samo ustawodawstwo w dziedzinie prawa materialnego w obydwóch częściach terenu plebiscytowego.
- b) marka niemiecka była jedynym środkiem płatniczym na polskim Górnym Śląsku,
- c) postanowień statutu co do udzielania i odbierania rent i ich zastosowania w jednym kraju nie zmieniono odmiennie od drugiego kraju.

D. Rozliczenie majątkowe.

Artykuł 28.

Ponieważ uregulowanie ostatecznego rozliczenia majątkowego dotychczas nie nastąpiło, zgadzają się

treten dieses Abkommens durch rechtskräftige Entscheidungen von deutschen Versicherungsträgern und Versicherungsgerichten entschieden ist.

(5) Soweit über Ansprüche der im Absatz 4 bezeichneten Art beim Inkrafttreten dieses Abkommens eine rechtskräftige Entscheidung noch nicht vorliegt, wird das Verfahren von den Versicherungsträgern und Versicherungsgerichten des Landes durchgeführt, dessen Knappschaftsverein vom 1. Juli 1922 ab für die Feststellung der Leistungen zuständig ist.

Artikel 25.

Der K. V., der vom 1. Juli 1922 ab die Leistungen übernimmt, hat auch etwa rückständige Leistungen der Oberschlesischen K. V., soweit sie nicht verjährt waren, zu gewähren; jedoch steht ihm das Recht zu, von den anderen K. V. Erstattung desjenigen Teiles zu verlangen, der diesem bei der endgültigen Auseinandersetzung zukommt.

Artikel 26.

(1) Verlegt ein Leistungsberechtigter seinen Wohnsitz innerhalb des ober-schlesischen Abstimmungsgebiets in den Bereich des anderen K. V., so behält er für sich und seine Angehörigen sämtliche Ansprüche aus Pensionskassenleistungen an den bisher verpflichteten K. V.

(2) Die Auszahlung hat aber vom Beginne des auf die Verlegung des Wohnsitzes folgenden Monats ab durch den K. V. zu erfolgen, in dessen Verwaltungsgebiet er seinen Wohnsitz verlegt hat. Für die Abrechnung zwischen den beteiligten K. V. gilt Artikel 15 Absatz 2.

(3) Für die Gewährung freier ärztlicher Behandlung und Arznei gelten die Artikel 5 bis 7 entsprechend.

(4) Eine Abfindung ist nur im Einvernehmen mit dem Berechtigten zulässig. Das Einvernehmen ist nicht erforderlich, wenn der Berechtigte eine Umfallente bezieht, die vom Knappschaftsverein in Anspruch genommen wird, sofern er wegen dieser Rente von der verpflichteten Berufsgenossenschaft abgefunden wird.

Artikel 27.

Die Aufrechterhaltung der Freizügigkeit zwischen dem polnischen K. V. und den deutschen Knappschaftsvereinen ist davon abhängig, dass

- a) die Gesetzgebung in materieller Hinsicht in beiden Teilen des Abstimmungsgebietes übereinstimmt,
- b) die deutsche Mark das einzige gesetzliche Zahlungsmittel Polnisch-Oberschlesiens ist,
- c) die Bestimmungen der Satzung über Rentengewährung und Rentenentziehung und ihre Handhabung in dem einen Lande nicht abweichend von dem andern geändert werden.

D. Vermögensauseinandersetzung.

Artikel 28.

Da bis jetzt eine Regelung der endgültigen Vermögensauseinandersetzung nicht erfolgt ist, sind

obydwa Rządy, ażeby kwestję tę odłożyć i pozostawić dalszym rokowaniom.

Artykuł 29.

Na czas przejściowy wchodzi w życie następujące postanowienia:

I. (1) Obejmują w posiadanie i zawiadywanie:

a) polska s. b. grunta zabudowane i niezabudowane, położone w jej obwodzie administracyjnym a należące do górnośląskiej s. b. łącznie z gmachami na nich pobudowanymi i z inwentarzami, materiałami i wiktualiami w dniu 1 lipca 1922 r. w nich się znajdującymi.

b) niemiecka s. b. grunta zabudowane i niezabudowane położone w jej obwodzie administracyjnym a należące do górnośląskiej s. b. łącznie z gmachami na nich pobudowanymi i z inwentarzami, materiałami i wiktualiami w dniu 1 lipca 1922 r. w nich się znajdującymi.

(2) Listy hipoteczne hipotek należących do górnośląskiej s. b. składa się aż do definitywnego rozliczenia majątkowego na koszt górnośląskiej s. b. w szwajcarskim banku narodowym. Zarządzanie hipotekami i ściąganie dochodów z nich przeprowadza polska s. b. co do hipotek w Polsce położonych, niemiecka s. b. co do hipotek w Niemczech położonych. Rozliczenie z tych dochodów nastąpi przy ostatecznym podziale majątkowym.

(3) Papiery wartościowe górnośląskiej s. b., notowane na giełdzie należy złożyć na koszt górnośląskiej s. b. aż do ostatecznego rozliczenia majątkowego w tym samym banku. Tenże bank winien ściągać dochody i nimi zarządzać. Obydwa Rządy zowiązują się nie stosować przepisów ustawowych, które sprzeciwiają się wykonaniu powyższej umowy. Pretensje zapisane w księdze wierzytelności Rzeszy należy natychmiast zamienić na papiery, które będą w równej mierze traktowane jak poprzednio wymienione papiery wartościowe. Rząd Niemiecki spowoduje zamianę ich natychmiastową, w danym razie cesję tychże pretensji książkowych na bank Rzeszy.

(4) Pożyczki na skrypt dłuższy wobec komun, spółek i osób poszczególnych odstąpi górnośląska s. b. polskiej s. b. i niemieckiej s. b. jako wierzycielom wspólnym (398 niemieckiego kodeksu cywilnego). O odstąpieniu należy uwiadomić natychmiast dłużników z wskazówką, że kapitał nie może być wypłacony żadnemu z obydwóch wierzycieli bez zezwolenia drugiego i z doniesieniem, dokąd procenty i amortyzacje aż do definitywnego rozliczenia majątkowego winny być płacone. Zarządzenie i ściąganie dochodów przeprowadza polska s. b. co do pretensji w Polsce położonych, niemiecka s. b. co do pretensji w Niemczech położonych. Dochody te będą rozliczone przy definitywnem rozliczeniu majątkowym. Skrypty dłużne będą złożone w administracji

beide Regierungen einig, diese Frage zurückzustellen und weiteren Verhandlungen zu überlassen.

Artikel 29.

Für die Zwischenzeit treten die nachfolgenden Bestimmungen in Kraft:

I. (1) Es übernehmen in Besitz und Verwaltung:

a) der polnische K. V. die in seinem Verwaltungsgebiet gelegenen, dem Oberschlesischen K. V. gehörigen bebauten und unbebauten Grundstücke nebst daraufstehenden Gebäulichkeiten und den am 1. Juli 1922 darin befindlichen Inventargegenständen, Materialien und Viktualien,

b) der deutsche K. V. die in seinem Verwaltungsgebiet gelegenen, dem Oberschlesischen K. V. gehörigen bebauten und unbebauten Grundstücke nebst daraufstehenden Baulichkeiten und den am 1. Juli 1922 darin befindlichen Inventargegenständen, Materialien und Viktualien.

(2) Die Hypothekenbriefe der dem Oberschlesischen K. V. gehörigen Hypotheken werden bis zur endgültigen Vermögensteilung auf Kosten des Oberschlesischen K. V. in der Schweizerischen Nationalbank hinterlegt. Die Verwaltung der Hypotheken und die Einziehung der Erträge erfolgt durch den polnischen K. V. für die in Polen belegenen, durch den deutschen K. V. für die in Deutschland belegenen Hypotheken. Diese Einnahmen sind bei der endgültigen Vermögensteilung zu verrechnen.

(3) Die börsengängigen Wertpapiere des Oberschlesischen K. V. sind auf Kosten des Oberschlesischen K. V. bis zur endgültigen Vermögensauseinandersetzung bei derselben Bank zu hinterlegen. Die Erträge sind von dieser Bank einzuziehen und zu verwalten. Beide Regierungen verpflichten sich, gesetzliche Bestimmungen, die der Ausführung vorstehender Abmachung entgegenstehen, für diese Ausführung nicht in Anwendung zu bringen. Schuldbuchforderungen an das Reich sind sofort in Stücke umzuwandeln und werden dann wie die vorstehend bezeichneten Wertpapiere behandelt. Die Deutsche Regierung wird die sofortige Umwandlung veranlassen, gegebenenfalls durch Abtretung dieser Schuldbuchforderungen an die Reichsbank.

(4) Darlehnsforderungen auf Schuldschein an Kommunen, Genossenschaften oder einzelne Personen werden von dem Oberschlesischen K. V. auf den polnischen K. V. und den deutschen K. V. als gemeinsame Gläubiger übertragen. (§ 398 des Deutschen Bürgerlichen Gesetzbuches). Die Abtretung ist den Schuldner sofort mitzuteilen, mit der Anweisung, dass das Kapital an keinen der beiden Gläubiger ohne Genehmigung des andern zurückgezahlt werden darf, und mit der Mitteilung, wohin die Zinsen und Amortisationen bis zur endgültigen Vermögensauseinandersetzung zu zahlen sind. Die Verwaltung und Einziehung der Erträge erfolgt durch den polnischen K. V. für die in Polen belegenen, durch den deutschen K. V. für die in Deutschland belegenen Forderungen. Diese Einnahmen sind bei der endgültigen Vermögensauseinandersetzung zu verrechnen.

kasowej w Tarnowskich Górach po sporządzeniu opisów dla niemieckiej s. b.

II. Gotówkę (pieniądze i należności w bankach) znajdującą się w dniu 1 lipca 1922 r. przekazuje się odpowiednio do mniej więcej istniejącego stosunku liczby członków w obydwóch s. b. w trzech czwartych polskiej s. b., w jednej czwartej niemieckiej s. b. z zastrzeżeniem późniejszego ostatecznego rozliczenia. W tym samym stosunku należy podzielić gotówkę lub niedobór znajdujące się w dniu 1 września 1922 r. (artykuł 32). Obydwa Rządy zobowiązują się udzielić pozwolenia na transport gotówki mającej być w myśl niniejszego przeniesionej z jednego państwa do drugiego i nie nakładać na nią podatków, opłat i taks.

III. (1). Polska s. b. otrzymuje z zastrzeżeniem późniejszego rozliczenia ostatecznie:

- a) drukarnię należącą do inwentarza głównego gmachu administracyjnego i cały materiał i inwentarz, jaki się znajduje w Bytomiu,
- b) odpowiadającą podziałowi gotówki pod II część materiałów i formularzy znajdujących się w magazynach administracji głównej w Tarnowskich Górach, w laboratorium dentystycznym w Bytomiu i w innych miejscach, nawet gdyby jeszcze nie przeszły w posiadanie bractwa (np. zasoby u dostawców, objekty dane na schowanie, dawniejsze wozy wojskowe i t. d.),
- c) aparat Roentgena z przyborami należący do lecznicy w Wodzisławiu a znajdujący się obecnie w Zabrze,
- d) drzwi, które należą do górnośląskiej s. b. i jeszcze w miejscowości położonej na terenie niemieckim się znajdują w przechowaniu,
- e) urządzenia pokoi przyjęć łącznie klinik dentystycznych w obwodzie polskiej s. b.

(2) Niemiecka s. b. otrzymuje z zastrzeżeniem późniejszego rozliczenia ostatecznie:

- a) z gmachu administracji głównej tyle mebli i innego inwentarza na cele biurowe, ile potrzeba dla stu urzędników i funkcjonariuszy,
- b) urządzenie dentystycznego laboratorium w Bytomiu,
- c) inwentarz znajdujący się w gmachu służbowym brackiej spółki zawodowej w Bytomiu,
- d) dotychczasowy samochód bracki,
- e) odpowiadającą podziałowi gotówki pod II, część materiałów i formularzy, znajdujących się w magazynach administracji głównej w Tarnowskich Górach, w laboratorium dentystycznym w Bytomiu i w innych miejscach, nawet gdyby jeszcze nie przeszły w posiadanie bractwa (np. zasoby u dostawców, objekty dane na schowanie, dawniejsze wozy wojskowe i t. d.).

Die Schuldscheine sind bei der Kassenverwaltung in Tarnowitz zu hinterlegen, nachdem dem deutschen K. V. Abschriften erteilt worden sind.

II. Das am 1. Juli 1922 vorhandene Barvermögen (bares Geld und Bankguthaben) wird entsprechend dem ungefähren Verhältnis der Mitgliederzahl der beiden K. V. zu drei Vierteln dem polnischen K. V. und zu einem Viertel dem deutschen K. V. unter Vorbehalt der späteren endgültigen Verrechnung überwiesen. In dem gleichen Verhältnis ist das am 1. September 1922 (Artikel 132) vorhandene Barvermögen oder ein Fehlbetrag zu teilen. Beide Regierungen verpflichten sich, die Verbringung der hiernach aus dem einen Lande in das andere Land zu überführenden Barmittel zu gestatten und nicht mit Steuern, Abgaben oder Gebühren zu belegen.

III. (1) Der polnische K. V. erhält vorbehaltlich späterer Verrechnung endgültig:

- a) die zum Inventar des Hauptverwaltungsgebäudes gehörige Buchdruckerei und das gesamte Material und Inventar, wie es in Beuthen sich befindet,
- b) den der Verteilung des Barvermögens unter II entsprechenden Anteil an Materialien und Formularen, die in den Magazinen der Hauptverwaltung in Tarnowitz, im zahntechnischen Laboratorium in Beuthen und an sonstigen Orten sich befinden mögen, auch wenn sie noch nicht in knappschaftlichen Besitz übergegangen sind (z. B. Bestände bei Lieferanten, in Verwahrung gegebene Gegenstände, frühere Militärwagen usw.),
- c) den zum Inventar der Heilstätte Loslau gehörige und zur Zeit in Hindenburg befindlichen Röntgenapparat mit Zubehör,
- d) Türen, welche dem Oberschlesischen K. V. gehören und noch an einem auf deutschem Gebiete gelegenen Aufbewahrungsorte sich befinden,
- e) die Sprechzimmereinrichtungen einschliesslich der Zahnkliniken im Gebiete des polnischen K. V.

(2) Der deutsche K. V. erhält vorbehaltlich späterer Verrechnung endgültig:

- a) aus dem Hauptverwaltungsgebäude an Möbeln und sonstigen Inventar für Bürozwwecke soviel, als zur Ausstattung für einhundert Beamte und Angestellte benötigt werden,
- b) die Einrichtung des zahntechnischen Laboratoriums in Beuthen,
- c) die in dem Dienstgebäude der Knappschafts-Berufsgenossenschaft in Beuthen befindlichen Inventarstücke,
- d) das jetzige Knappschaftsautomobil,
- e) den der Verteilung des Barvermögens unter II entsprechenden Anteil an Materialien und Formularen, die in den Magazinen der Hauptverwaltung in Tarnowitz, im zahntechnischen Laboratorium in Beuthen und an sonstigen Orten sich befinden mögen, auch wenn sie noch nicht in knappschaftlichen Besitz übergegangen sind (z. B. Bestände bei Lieferanten, in Verwahrung gegebene Gegenstände frühere Militärwagen usw.),

- f) objekty wystawowe w Charlottenburgu,
g) urządzenia pokoi przyjęć łącznie klinik dentystrycznych w obwodzie niemieckiej s. b.

(3) Przedmioty wyszczególnione powyżej pod 1 i 2 przetransportuje się natychmiast, wzajemnie je tego samego dnia odbierając, na koszt górnośląskiej s. b. na ich nowe miejsce przeznaczenia i tam ustawi się je na koszt górnośląskiej s. b. w stanie zdolnym do użytku.

IV. Lazaret bracki w Pietrkowicach pozostaje wspólną własnością polskiej i niemieckiej s. b. Dochody dzieli się w stosunku udziałowym wedle II, a odnośnie do zarządzania lazaretem tym zawrą obie s. b. osobną umowę.

Art. 30.

Gdyby aż do 15 listopada 1922 r. w sprawie rozliczenia majątkowego nie dało się osiągnąć zgody, natenczas poddają się polska s. b. i niemiecka s. b. postanowieniom §. 1 artykułu 214 Konwencji Genewskiej z 15 maja 1922 r.

E. Przepisy ogólne i przejściowe.

Art. 31.

(1) Począwszy od 1 lipca 1922 r. uważa się dotychczasowy zarząd Górnośląskiej s. b. za rozwiązany.

(2) O ile dotychczasowi członkowie zarządu Górnośląskiej s. b. zastępują zakłady i członków bractwa w Niemczech pozostałych i o ile mają w Niemczech swe stałe miejsce zamieszkania, to sprawują aż do wyboru nowego zarządu, który nastąpić musi w czasokresie najpóźniej sześciu miesięcy, czynności zarządu dalej; na miejsce członków zarządu, których stałe miejsce zamieszkania nie leży w Niemczech, wstępują ich w Niemczech mieszkający zastępcy odpowiednio do kolejności ustalonej w publikacji zarządu bractwa z 9 lutego 1920 r. (Dziennik Urzędowy rejencji opolskiej z roku 1920 numer 7 strona 68 i 69).

(3) Prawa i obowiązki zarządu bractwa przechodzą odnośnie do polskiej s. b. na pełnomocnika mianowanego przez Rząd Polski, który na przeciąg czasu przejściowego dziesięciu lat wstępuje jako członek do zarządu polskiej s. b. O ile dotychczasowi członkowie górnośląskiej s. b. reprezentują zakłady i członków bractwa do Polski przypadłych i o ile mają w Polsce swe stałe miejsce zamieszkania, to sprawują aż do nowego wyboru zarządu, który nastąpić musi w czasokresie najpóźniej sześciu miesięcy, razem z pełnomocnikiem Rządu Polskiego czynności zarządu; na miejsce członków zarządu, których stałe miejsce zamieszkania nie leży w Polsce, wstępują ich w Polsce mieszkający zastępcy odpowiednio do kolejności ustalonej w publikacji zarządu bractwa z 9 lutego 1920 r.—Dziennik Urzędowy rejencji opolskiej z roku 1920 numer 7 strona 68 § 69. Współ-

- f) die Ausstellungsgegenstände in Charlottenburg,
g) die Sprechzimmereinrichtungen (einschliesslich Zahnkliniken) in dem Verwaltungsgebiet des deutschen K. V.

(3) Die vorstehend unter 1 und 2 bezeichneten Gegenstände werden sofort Zug um Zug an dem gleichen Tage auf Kosten des Oberschlesischen K. V. an den neuen Bestimmungsort verbracht und dort auf Kosten des Oberschlesischen K. V. betriebsfertig aufgestellt.

IV. Das Knappschaftslazarett in Petershofen bleibt gemeinsames Eigentum des polnischen K. V. und des deutschen K. V. Die Einkünfte werden in dem Anteilsverhältnis gemäss II. verteilt, und wegen der Verwaltung dieses Lazaretts werden besondere Vereinbarungen zwischen beiden K. V. getroffen werden.

Artikel 30.

Für den Fall, dass bis zum 15. November 1922 wegen der Vermögensauseinandersetzung eine Einigung nicht erzielt sein wird, unterwerfen sich der polnische und der deutsche K. V. den Bestimmungen des § 1 Artikel 214 des Genfer Abkommens vom 15. Mai 1922.

E. Allgemeine und Uebergangsbestimmungen.

Artikel 31.

(1) Mit dem 1. Juli 1922 gilt der bisherige Vorstand des Oberschlesischen K. V. als aufgelöst.

(2) Die bisherigen Vorstandsmitglieder des Oberschlesischen K. V., soweit Sie deutsch bleibende Werke und Knappschaftsmitglieder vertreten und in Deutschland ihren ständigen Wohnsitz haben, führen bis zur Neuwahl des Vorstands, die binnen einer Frist von äusserstens sechs Monaten erfolgen muss, die Geschäfte des Vorstands weiter; anstelle der Vorstandsmitglieder, deren ständiger Wohnsitz nicht in Deutschland liegt, treten der in der Bekanntmachung des Knappschaftsvorstandes vom 9. Februar 1920—Amtsblatt der Regierung in Oppeln 1920 Stück 7 Seite 68—69—festgestellten Reihenfolge nach die in Deutschland wohnenden Ersatzmänner.

(3) Die Rechte und Pflichten des Knappschaftsvorstands gehen hinsichtlich des polnischen K. V. auf einen von der Polnischen Regierung zu ernennenden Bevollmächtigten über, welcher für die Dauer einer Uebergangszeit von zehn Jahren als Mitglied in den Vorstand des polnischen K. V. eintritt. Die bisherigen Vorstandsmitglieder des Oberschlesischen K. V., soweit sie polnisch gewordene Werke und Knappschaftsmitglieder vertreten und in Polen ihren ständigen Wohnsitz haben, führen bis zur Neuwahl des Vorstands, die binnen einer Frist von äusserstens sechs Monaten erfolgen muss, zusammen mit dem Bevollmächtigten der Polnischen Regierung die Geschäfte des Vorstands weiter; an Stelle der Vorstandsmitglieder, deren ständiger Wohnsitz nicht in Polen liegt, treten der in der Bekanntmachung des Knappschaftsvorstandes vom 9. Februar 1920—Amtsblatt der

mniani członkowie zarządu przystępują jaknajprędzej po 1 lipca 1922 r. do wyboru dyrektora s. b.

Artykuł 32.

(1) Dniem obrachunkowym dla rozliczenia majątkowego między polską a niemiecką s. b. odnośnie do majątku górnośląskiej s. b. będzie 1 lipca 1922 r. Od dnia tego prowadzi polska s. b. i niemiecka s. b. osobną gospodarkę. Najdalej do 1 września 1922 r. będzie się atoli wspólnie zarządzać kasą w Tarnowskich Górach dla zlikwidowania interesów kasowych górnośląskiej s. b. z czasokresu przed 1 lipca 1922 r.; niemiecka s. b. daje w tym celu do dyspozycji dwu urzędników z kasowością zupełnie obeznanych.

(2) Wpłaty zachodzące jeszcze po 1 września 1922 r. a przypadające na czas 1 lipca 1922 r. winna przyjmować s. b., której zostały ofiarowane. Tak samo dokonywa wypłat za dostawy dokonane przed 1 lipca 1922 r. i za świadczenia wypełnione przed 1 lipca 1922 r., począwszy od 1 września 1922 r. po porozumieniu się z drugą s. b. ta s. b., u której pretensja została zameldowana.

(3) Wzajemne rozliczenie co do takich dochodów i rozchodów następuje pod koniec każdego kwartału kalendarzowego.

Artykuł 33.

Podział na okręgi kuracyjne (artykuły 5 i 6) winien być odpowiednio do przebiegu granicy polsko-niemieckiej przeprowadzony.

Artykuł 34.

O ile sprawa stosunku kontraktowego (mianowanie i pensje) urzędników brackich nie jest wyjaśniona, zgadzają się obydwaj Rzady odłożyć sprawę i pozostawić jej załatwienie późniejszym rokownikom, tembardziej, że należy zaczekać na postanowienia zarządu i ewentualne orzeczenia sądowe.

Artykuł 35.

Pensje ustalone do dnia 30 czerwca 1922 r. dla dawniejszych urzędników i lekarzy brackich jakoteż pobory pensyjne wdów i sierot po zmarłych urzędnikach i lekarzach brackich włącznie dodatków drożyznianych i grosza dla dzieci będą wspólnie ponoszone przez polską i niemiecką s. b. Wypłaty dla powyższych pensjonariuszy dokona, póki poza Niemcami zamieszkują, polska s. b., póki w Niemczech zamieszkują, niemiecka s. b. Wypłata nastąpi w walucie niemieckiej, o ile z uprawnionym nie umówiono się inaczej. Z sum wypłaconych przejmuje polska s. b. i niemiecka s. b. udziałowo tyle, ile dla obu przy ostatecznym rozliczeniu ustalone będzie.

Regierung zu Oppeln 1920 Stück 7 Seite 68/69—festgestellten Reihenfolge nach die in Polen wohnenden Ersatzmänner. Diese Vorstandsmitglieder nehmen alsbald nach dem 30. Juni 1922 die Wahl des Knappschaftsdirektors vor.

Artikel 32.

(1) Als Abrechnungstag für die Auseinandersetzung zwischen dem polnischen und dem deutschen K. V. wegen des Vermögens des Oberschlesischen K. V. gilt der 1. Juli 1922. Von da ab führen der polnische K. V. und der deutsche K. V. getrennten Haushalt. Jedoch wird längstens bis zum 1. September 1922 eine gemeinschaftliche Kassenverwaltung in Tarnowitz zur Abwicklung der Kassengeschäfte des Oberschlesischen K. V. aus der Zeit vor dem 1. Juli 1922 geführt; der deutsche K. V. stellt hierzu zwei mit der bisherigen Kassenführung durchaus vertraute Beamte zur Verfügung.

(2) Die nach dem 1. September 1922 noch vorkommenden Einnahmen, welche auf die Zeit vor dem 1. Juli 1922 entfallen, sind von demjenigen K. V. entgegenzunehmen, welchem sie angeboten werden. Ebenso sind Zahlungen für vor dem 1. Juli 1922 erfolgte Lieferungen und fällig gewessene Leistungen vom 1. September 1922 ab nach Benehmen mit dem andern K. V. von, demjenigen K. V. zu leisten, bei welchem der Anspruch geltend gemacht wird.

(3) Die gegenseitige Abrechnung über diese Einnahmen und Ausgaben erfolgt am Schlusse eines jeden Kalendervierteljahres.

Artikel 33.

Die Einteilung der Kurbezirke (Artikel 5 und 6) muss entsprechend dem Verlaufe der polnisch-deutschen Grenze vorgenommen werden.

Artikel 34.

Soweit die Frage des Vertragsverhältnisses (Anstellungs—und Pensionsansprüche) von Knappschaftsangestellten nicht geklärt ist, sind die beiden Regierungen darüber einig, dass diese Frage zurückzustellen und späteren Verhandlungen zu überlassen ist, zumal zweckmässig noch Vorstandsbeschlüsse und etwaige gerichtliche Entscheidungen abgewartet werden.

Artikel 35.

Die bis zum 30. Juni 1922 festgesetzten Ruhegehälter früherer Knappschaftsbeamten und Aerzte sowie die Bezüge der ruhegehaltsberechtigten Witwen und Waisen verstorbener Knappschaftsbeamter und Aerzte nebst Teuerungszuschlägen und Kindergeldern, werden von den polnischen und den deutschen K. V. gemeinsam getragen. Die Auszahlung erfolgt für die Pensionempfänger, solange sie ausserhalb Deutschlands wohnen, durch den polnischen K. V., solange sie in Deutschland wohnen, durch den deutschen K. V. Die Auszahlung wird in deutscher Reichswährung bewirkt, sofern nicht mit dem Bezugsberechtigten etwas anderes vereinbart wird. Von den gezahlten Beträgen entfallen auf den polnischen und den deutschen K. V. die Anteile, wie sie für beide bei der endgültigen Auseinandersetzung festgestellt sein werden.

Artykuł 36.

Dawniejsi urzędnicy i lekarze braccy płacący należności za uznanie wpłacają je do s. b., w której kraju mieszkają.

Artykuł 37.

(1) Niemiecka s. b. jest uprawniona do zabrania akt, które się odnoszą do ubezpieczonych i lazaretów własnego obwodu administracyjnego.

(2) Akta ogólnej treści będą przekazane s. b., która jest przeważnie co do nich zainteresowana.

(3) Przydzielenie akt odbędzie się pod dozorem jednego urzędnika polskiej i jednego urzędnika niemieckiej s. b. O ile akta powstałe przed 1 lipca 1922 r. przedstawiają wartość dla drugiej s. b., jest ona uprawniona do wzięcia odpisów.

(4) Powyższe postanowienie dotyczy także rejestrów aktowych, list i kart personalnych.

(5) Począwszy od 1 lipca 1922 r. będą polska s. b. i niemiecka s. b. nawzajem wymieniały akta odnoszące się do ubezpieczonych z obwodu administracyjnego drugiej s. b. i będą każdego czasu zezwalały na wglądanie w przejęte akta, a na życzenie będą udzielały wyjaśnień co do treści przejętych akt i odpisów o mniejszej objętości.

Artykuł 38.

(1) Wszystkie sprawy, w których zachodzą wzajemne stosunki między polską s. b. a niemieckimi spółkami brackimi, między polską s. b. a członkami niemieckich spółek brackich i między członkami polskiej s. b. a niemieckimi spółkami brackimi, albo w których spółki brackie drugiego państwa pośrednio są zainteresowane, będą:

- a) o ile się rozchodzi o świadczenia albo o stosunek członkostwa, rozstrzygane przez wydział składający się z dwóch członków zarządu (pracodawcy i pracobiorcy) polskiej s. b. i z dwu członków zarządu niemieckiej s. b.
- b) o ile się rozchodzi o sprawy sporne, dla których były właściwymi bracki sąd rozjemczy i wyższy sąd rozjemczy, przekazywane mieszanemu brackiemu urzędowi rozjemczemu do rozstrzygnięcia. W skład tego urzędu wchodzi dwaj członkowie zarządu (pracodawca i pracobiorca) polskiej s. b. i dwaj członkowie zarządu niemieckiej s. b. oraz przewodniczący. Oba Rządy mianują z grona osób posiadających kwalifikacje na urząd sędziowski przewodniczącego; mianowani przewodniczący kolejno.

(2) Postępowanie przed wydziałem wymienionym w ustępie 1a będzie ustalone w osobnej umowie między polską s. b. a niemiecką s. b., postępowanie przed urzędem rozjemczym, wymienionym w ustępie 1b przez tenże urząd przy współdziałaniu obydwóch przewodniczących. Siedziba brackiego urzędu roz-

Artikel 36.

Frühere Knappschaftsbeamte und Aerzte, die Anerkennungsgebühren zahlen, haben diese an denjenigen K. V. zu entrichten, in dessen Lande sie wohnen.

Artikel 37.

(1) Der deutsche K. V. ist berechtigt, die Akten mitzunehmen, die sich auf Versicherte und Lazarette aus seinem Verwaltungsgebiete beziehen.

(2) Die allgemeinen Akten werden demjenigen K. V. zugeteilt, der das überwiegende Interesse an den Akten hat.

(3) Die Zuteilung der Akten erfolgt unter Aufsicht je eines Beamten des polnischen K. V. und des deutschen K. V. Soweit Akten, die bis zum 1. Juli 1922 entstanden sind, für den anderen K. V. Interesse haben, ist dieser zur Entnahme von Abschriften berechtigt.

(4) Vorstehendes findet auch Anwendung auf Aktenregister, Listen und Personalkarten.

(5) Vom 1. Juli 1922 ab werden der polnische K. V. und der deutsche K. V. gegenseitig diejenigen Akten austauschen, die sich auf Versicherte aus dem andern Verwaltungsgebiete beziehen, und jederzeit Einsicht in übernommene Akten gestatten, auch auf Wunsch Auskunft über den Inhalt übernommener Akten sowie Abschriften von geringerem Umfang erteilen.

Artikel 38.

(1) Alle Angelegenheiten, in denen Beziehungen zwischen dem polnischen K. V. und deutschen Knappschaftsvereinen, zwischen dem polnischen K. V. und Mitgliedern der deutschen Knappschaftsvereine und zwischen Mitgliedern des polnischen K. V. und deutschen Knappschaftsvereinen bestehen oder an denen Knappschaftsvereine des andern Landes mittelbar beteiligt sind, werden;

- a) soweit es sich um Leistungen oder das Mitgliedschaftsverhältnis handelt, von einem Ausschuss, bestehend aus je zwei Vorstandsmitgliedern (Arbeitgeber und Arbeitnehmer) des polnischen K. V. und des deutschen K. V. entschieden,
- b) soweit es sich um Streitsachen handelt, für welche das Knappschaftsschiedsgericht und das Oberschiedsgericht in Knappschaftsangelegenheiten zuständig waren, einen gemischten Knappschafts-Schiedsamt zur Entscheidung überwiesen. Dieses Schiedsamt besteht aus je zwei Vorstandsmitgliedern (Arbeitgeber und Arbeitnehmer) des polnischen K. V. und des deutschen K. V. und einem Vorsitzendem. Jede der beiden Regierungen ernannt aus dem Kreise der für das Richteramt befähigten Persönlichkeiten einen Vorsitzenden; der Vorsitz wird abwechselnd geführt.

(2) Das Verfahren vor dem im Absatz 1 a bezeichneten Ausschuss wird in einem besonderem Abkommen zwischen dem polnischen K. V. und dem deutschen K. V., das Verfahren vor dem in Absatz 1b bezeichneten Schiedsamt von diesem unter Beteiligung seiner beiden Vorsitzenden geregelt. Der

jemczego jest, o ile urzęduje polski przewodniczący, polski Górny Śląsk, a o ile urzęduje niemiecki przewodniczący, niemiecki Górny Śląsk.

Artykuł 39.

Wszystkie zagadnienia w niniejszym układzie między polską s. b. a niemiecką s. b. nie uregulowane, a nie zastrzeżone osobnym rokowaniem, jakoteż wszystkie różnice zapatrywań wypływające z niniejszego układu będą przedkładane wydziałowi rozjemczemu, składającemu się z dwóch członków zarządu polskiej s. b. i z dwóch członków zarządu niemieckiej s. b., a o ile i tenże nie dojdzie do uzgodnienia, będą przedkładane obopólnie z umotywowaniem mieszanemu brackiemu urzędowi rozjemczemu wymienionemu w ustępie 1 artykułu 38, który rozstrzyga jako izba orzekająca.

Artykuł 40.

Wnioski, zażalenia i podania wszelkiego rodzaju mogą być składane do jednej i drugiej s. b., a o ile dotyczą spraw brackich górnośląskiego obszaru plebiscytowego, do urzędów i sądów administracyjnych w polskim lub niemieckim języku. Użycie języka drugiego państwa nie może stanowić powodu do odrzucenia.

Artykuł 41.

(1) Polska s. b. i niemiecka s. b. będą aż do ustalenia swego statutu uznawały statut górnośląskiej s. b., ważny w dniu 1 lipca 1922, jako obowiązujący o ile ze zmiany suwerenności i z niniejszego układu nic innego nie wynika.

(2) Polska s. b. i niemiecka s. b. zobowiązują się przed każdą zmianą statutu dać drugiej s. b. na czas sposobność do wydania opinii i poddać zbadaniu życzenia teje przed powzięciem uchwały. O ostatecznej redakcji statutu należy donieść drugiej s. b.

Artykuł 42.

Polska s. b. i niemiecka s. b. będą się nawzajem na życzenie informowały o ogólnych stosunkach ustalania i opłacania lekarzy, urzędników i innych funkcjonariuszy, ażeby umożliwić równomierne normowanie poborów i innych warunków ustalenia przez obie s. b.

Artykuł 43.

(1) O ileby osoby trzecie miały zgłosić po 1 lipca 1922 pretensje do górnośląskiej s. b., będą pretensje te badane przez polską s. b. i przez niemiecką s. b. co do ich uzasadnienia i o ile pretensja będzie obopólnie uznana za uprawnioną, zostanie ona przyjęta przez obie s. b. z zastrzeżeniem późniejszego rozliczenia, narazie wedle stosunku rozliczeniowego, unormowanego dla tymczasowego podziału gotówki (artykuł 29 II).

Sitz des Knappschafts-Schiedsamtes ist, wenn der polnische Vorsitzende amtiert, in Polnisch-Oberschlesien, wenn der deutsche Vorsitzende amtiert, in Deutsch-Oberschlesien.

Artikel 39.

Alle durch dieses Abkommen zwischen dem polnischen K. V. und dem deutschen K. V. nicht geregelten Fragen, soweit sie nicht in diesem Abkommen besonderen Verhandlungen vorbehalten sind, und alle aus diesem Abkommen entspringenden Meinungsverschiedenheiten sind einem Schlichtungsausschuss, bestehend aus je zwei Vorstandsmitgliedern des polnischen K. V. und des deutschen K. V., und, falls dieser keine Einigung erzielt, dem in Artikel 38 Absatz 1b bezeichneten gemischten Knappschafts-Schiedsamt beiderseits mit Begründung vorzulegen, das als Spruchkammer entscheidet.

Artikel 40.

Anträge, Beschwerden und Eingaben jeder Art dürfen an jeden der beiden K. V. und, sofern sie Knappschaftsfragendes ober-schlesischen Abstimmungsgebiets betreffen, an Verwaltungsbehörden und Verwaltungsgerichte in polnischer oder deutscher Sprache eingereicht werden. Die Wahl der Sprache des anderen Landes darf keinen Grund für eine Zurückweisung bilden.

Artikel 41.

(1) Der polnische K. V. und der deutsche K. V. werden bis zur Festsetzung ihrer Satzung die am 1. Juli 1922 gültige Satzung des Oberschlesischen K. V. für sich als rechtsverbindlich anerkennen, soweit sich aus dem Wechsel der Staatshoheit und aus diesem Abkommen nichts anderes ergibt.

(2) Der Polnische K. V. und der deutsche K. V. verpflichten sich, vor jeder Satzungsänderung dem anderen K. V. rechtzeitig Gelegenheit zur Äusserung zu geben und dessen Wünsche vor der Beschlussfassung einer Prüfung zu unterziehen. Von der entgeltlichen Fassung der Satzung ist dem andern K. V. Mitteilung zu machen.

Artikel 42.

Der polnische K. V. und der deutsche K. V. werden einander auf Wunsch über allgemeine Anstellungs- und Besoldungsverhältnisse von Ärzten, Beamten und sonstigen Angestellten Auskunft geben, um eine gleichmässige Handhabung der Gehaltsbemessung und sonstiger Anstellungsbedingungen durch beide K. V. zu ermöglichen.

Artikel 43.

(1) Sofern Forderungen Dritter nach den 1. Juli 1922 r. an den Oberschlesischen K. V. geltend gemacht werden sollten werden sie von dem polnischen K. V. und dem deutschen K. V. auf ihre Berechtigung geprüft und, falls die Forderung beiderseits als berechtigt anerkannt wird, vorbehaltlich späterer Verrechnung zunächst nach dem Abrechnungsverhältnis, das der vorläufigen Verteilung des Barvermögens (Artikel 29 II) zu Grunde liegt, von den beiden K. V. übernommen.

(2) W razie różnicy zapatrywań należy się odwołać do wydziału rozjemczego, i znaleźć zastosowanie artykuł 39.

Artykuł 44.

Jeżeli wskutek zmiany przy ustanowieniu ostatecznej granicy przedsiębiorstwo brackie albo miejsce zamieszkania po 1 lipca 1922, lecz przed 30 czerwca 1923 zamiast do obwodu administracyjnego polskiej s. b. należeć będzie do obwodu niemieckiej s. b. albo odwrotnie, wówczas znajdują odpowiednie zastosowanie postanowienia artykułów 2, 12 i 24.

Artykuł 45.

(1) Powyższe postanowienia obowiązują, o ile odnoszą się do polskiej s. b. i do niemieckich spółek brackich, do 31 grudnia 1926, o ile inaczej nie postanowiono. Uważać je należy jako przedłużone zawsze o jeden rok, jeżeli nie będą w czasokresie sześciu miesięcy przed jego upływem wypowiedziane.

(2) O ile brackie ustawodawstwo ubezpieczeniowe zmieni się w dziedzinie prawa materialnego w jednym z obydwóch państw albo jeżeli marka niemiecka przestanie być jedynym środkiem płatniczym na polskim Górnym Śląsku, natenczas uregulują obydwa Rządy bezzwłocznie nowym układem stosunek pomiędzy polską s. b. a niemieckimi spółkami brackimi.

Niniejszy układ, którego polski i niemiecki tekst na równo są miarodajne, ma być jak najrychlej ratyfikowany. Dokumenty ratyfikacyjne mają być w Berlinie wymienione.

Układ wchodzi w życie natychmiast po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych z mocą obowiązującą wstecz według swej treści.

W dowód czego pełnomocnicy podpisali tę umowę i zaopatrzyli swemi pieczęciami.

Wygotowano w dwóch egzemplarzach
w Poznaniu, dnia 26 sierpnia 1922.

(—) Dr Zygmunt Seyda (—) Dr Paul Eckardt
(—) Dr Gottfried Schwendy

Zaznajomiwszy się z powyższym układem, uznaliśmy go i uznajemy za słuszny, zarówno w całości, jak i każde z zawartych w nim postanowień, oświadczamy, że jest przyjęty, ratyfikowany i zatwierdzony przyrzekamy, że będzie ściśle stosowany.

Na dowód czego wydaliśmy akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

W Warszawie, dnia 7 października 1922 r.

L. S.

(—) J. Piłsudski

Przez Naczelnika Państwa
Minister Spraw Zagranicznych
(—) Narutowicz

(2) Bei Meinungsverschiedenheiten wird die Entscheidung des Schlichtungsausschusses angerufen und findet Artikel 39 Anwendung.

Artikel 44.

Fällt infolge Veränderung in der Grenzziehung ein knappschaftlicher Betrieb oder der Wohnort nach dem 1. Juli 1923, aber vor dem 30. Juni 1922 aus dem Verwaltungsgebiet des polnischen K. V. in das des deutschen K. V. oder umgekehrt, so finden die Bestimmungen der Artikel 2, 12 und 24 sinngemässe Anwendung.

Artikel 45.

(1) Vorstehende Vereinbarungen gelten, soweit sie zugleich den polnischen K. V. und die deutschen Knappschaftsvereine betreffen, bis zum 31. Dezember 1926, soweit nichts anderes bestimmt ist. Sie gelten jeweils als um ein Jahr verlängert, wenn sie nicht sechs Monate vor dessen Ablauf gekündigt werden.

(2) Sofern die Gesetzgebung auf dem Gebiete der knappschaftlichen Versicherung in materieller Hinsicht in einem der beiden Staaten geändert wird oder die deutsche Mark aufgehört, das einzige gesetzliche Zahlungsmittel in Polnisch-Oberschlesien zu sein, werden die beiden Regierungen alsbald die Beziehungen zwischen den deutschen Knappschaftsvereinen und dem polnischen K. V. durch einen neuen Vertrag regeln.

Das vorliegende Abkommen, dessen polnische und deutsche Ausfertigung gleichmässig massgebend sind, soll sobald wie möglich ratifiziert werden. Die Ratifikationsurkunden sollen in Berlin ausgetauscht werden.

Das Abkommen tritt sofort nach dem Austausch der Ratifikationsurkunden rückwirkend nach Massgabe seines Inhalts in Kraft.

Zur Urkund dessen haben die Bevollmächtigten das vorliegende Abkommen unterzeichnet und mit ihrem Siegel versehen.

Ausgefertigt in doppelter Urschrift
in Posen am 26. August 1922.

(—) Dr Zygmunt Seyda, (—) Dr Paul Eckardt,
(—) Dr Gottfried Schwendy.